Թե՛ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 216 — 13 / 25 ՕԳՈՍՏՈՍ 1897 — 26 ԷՊԻԻԼ ԷՎՎԷԼ 1313 — ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ

غازتهخانهسی اداره (ماسیس) غازتهسی ---

Նամակ կամ որ եւ իցէ զրուցիւն պէտք է ուղղել Ազ. Խմբագրութիւն

ՄԱՍԻՍ ՕՐԱԳՐՈՅ

Կ. ՊՈԼԻՍ ՂԱԼԱԹԻԱ, Համոի Բաշա խան Օտա. Նախկին Պանքայի փողոց, Թիւ 2

Direction du Journal "MASSIS"
Galata, CONSTANTINOPLE

Les annonces sont reçues aux Bureaux du journal

ՄԱՍԻՍ

ԼՐԱԳԻՐ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար	Տարեկան	դրկն. արժ.	75
» »	Վեցամսեայ	» »	40
Դաւառներու »	Տարեկան	» »	100
» »	Վեցամսեայ	» »	50
» »	Եռամսեայ	» »	25
Օտար երկրի »	Տարեկան	Ֆրանք	[illegible]
Ռուսիոյ »	»	Ռուբլի	10

Դրամի փոխարէն փոստային փուլ կընդունուի. 115 գրուշի փուլը 100 գրուշի հաշուով:

10 ՓԱՐԱ — ԱԶԳԱՅԻՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ — 10 ՓԱՐԱ

ՓՈԽԱԴԱՐՁ ՕԳՆՈՒԹԵԱՆ ՍՆՏՈՒԿ

ՈՒՍՈՒՑԻՉՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ

Ինչ հարկ հոս մէկիկ մէկիկ թուել այն ամէն դժբաղդութիւնները որ մեր ուսուցիչներուն կը սպասեն, իրենց թէ երիտասարդութեան թէ ծերութեանը մէջ։ Ինչ հարկ թիւերով ապացուցանել թէ այս պահուս մեր երիտասարդ ուսուցիչներէն մաս մը կ'աւելցնէ մեր արդէն անգործ երիտասարդներու թիւը, իսկ ծերացածներէն շատերը դժբաղդ պայմաններու մէջ կը դտնուին ապրուստի տեսակէտով։ Ուրեմն ճակատագրակա՞ն է որ մեր մէջ ուսուցիչ մը իր երիտասարդութեան ամբողջ օրերը ապրուստի մտահոգութեամբ անցնելէ յետոյ, ծերութեան մէջ ալ անխուսափելի տառապանքներո՞վ շրջապատուի։ Նիւթապէս ստորին մակարդակի վրայ դտնուելով։ Բաղդատե՞նք ինքզինքնիս մեզի շրջապատող ժողովուրդներու հետ, ու պիտի տեսնենք թէ մենք որքա՞ն ետ ենք մեր դրացիներէն այս տեսակէտով։ Իրա՞ւ ամէն տեսակ առաջդիմութեան ընդունակենք, բայց մասնաւոր անհատական շրջանակէ դուրս ելնելով խօսքերնիս մեծագոյն մասի վրայ է, որ տակաւին չէ ըմբռնած թէ ինչ ամօթ է իր անուան ու բարոյականին, երբ իր ուսուցիչները այսքան ստորին հանգամանքներու մէջ կը մնան, ու շատ անգամ ալ Հիւանդանոցի մէջ կը վերջացնեն իրենց երիտասարդ կեանքը, որ սահմանուած էր օգտակար ըլլալու։

Բայց ա՛լ այնքա՛ն խօսեցանք այս նիւթին վրայ որ հասկցուեցաւ թէ ներկայ սերունդը անընդունակ է ուսուցչութեան համար պէտք եղած ապահովոյ միջոցները ձեռք առնելու։ Անտարակոյս այս արտայայտուած գաղափարները իրենց յարմար հողը պիտի գտնեն առաջիկայ սերունդի մտքին մէջ և պիտի ծլին. բայց մեր ուսուցիչները, իրենք, իբրեւ աւելի լաւ խօսք հասկըցող, ընդունակ անհատներ, պէտք է նախաձեռնարկ ըլլան իրենց ապագայի ապահովութեան մասին։ Մեր աշխատակից Որբերեան էֆ. որ նորէն այս խնդիրը կը յուզէ ուսուցիչ Սոմունճեանի պրտամրմամբ մահուան աւթիւ, արդէն անցեալ տարի անենապէս դիմումներ ըրաւ որոնց որ պէտք էր նպաստի մտուկի մը հաստատման համար։ Գաղափար մըն է ասի, որ օր մը չէ օր մը կընայ իրագործուիլ, միայն թէ այդ գաղափարը ներկայի դրական ոգիին համաձայն, աւելի գործնական ճամբու մը մէջ դնելու համար, մենք կ'առաջարկենք փոխադարձ օգնութեան ընտուկ մը հաստատել։ Այս մտուկը երեք նպատակ պիտի ունենայ. 1. միջոց մը ըլլայ որ ուսուցիչները քիչ մը դրամ խնայեն. 2. ուսուցիչներուն փոխ ստակ հայթայթել. 3. նպաստել։

Որպէս զի հաստատուած մտուկը այս երեք պայմաններն ալ լրացնէ, բնական է որ կանոնագիր մը հաստատուի գործի սկսելէ առաջ։ Մենք այդ կանոնագիրը իր ամէնակարեւոր կէտերուն մէջ երեւան կը հանենք երբ հարկը պահանջէ. իսկ եթէ գաղափարը իրականանալու ճամբուն մէջ մտնէ, դժուար պիտի չըլլայ անոր մանրամասնութիւններն ալ ցուցնել և ուսուցիչներէ կազմուած յանձնաժողովի մը վիճաբանութեանը ենթարկել։ Մինակ սաչափը յիշեցնենք որ ամէն ուսուցիչ «փոխադարձ օգնութեան մտուկ»ին պէտք է մասնակցի ամսական 5 զրշ. վճարումով։ Այդ դրամը տոկոսաբեր պիտի լինի վճարողներու հաշուոյն, ապագային դրամագլուխ մը կազմելու համար; միւս կողմէ պիտի գործածուի փոխատուութեան համար։ Իսկ մտուկին ընդունած նուէրները, կտակները ևն. պիտի ծառայեն ուղղակի նպաստելու կարօտ ուսուցիչներուն։

Սա այժմ ասկէ աւելի մանրամասնութեանց չենք կրնար մտնել, մինչև որ գաղափարը հաստատուն կռուան մը ունենայ։

Գ. Ա.

ՄԵՐ ՎԱՐԺԱՐԱՆՆԵՐԸ

ՑՈՒԼԻՍ ԱՄՍՈՅ ՄԷՋ

Գրեթէ ամէն վարժարաններու ամավերջի հարցաքննութիւնք տեղի ունեցան և ամէն թաղ, ամէն դպրոց իր կրցածին կամ գիտցածին պէս հանդէսով մը փակեց ուսման 96—97ի շրջանը։

Ժողովուրդը՝ քիչ շատ վստահ այն դպրոցներուն վրայ ուր կը դրկէ իր զաւակները՝ հետաքրքիր բաղմութեամբ մը դիմեց հոն և մտէն դիտել ուզեց ան խարխուլ շէնքերն ուր կը յաճախեն իր, կամ իր ազգականին, կամ դրացւոյն, կամ թաղին փոքրիկները. աչքով տեսնել ուզեց ան վարժապետները որոնց անունը լսած էր գովեստով կամ դժգոհութեամբ— տղաքներուն բերնէն—, անձամբ դատելու համար զանոնք որոնց յանձնած էր թաղին ապագայ թաղեցիներուն դաստիարակութեան ծանր պատասխանատուութիւնը։

Ուսուցիչները՝ իրենց տարեկան աշխատութենէն-վաստակած (և ոչինչ վաստակած) գերբեռոյն ճիգ մը եւս ըրին լաւագոյն ցուցադրելու վիճակն այն վարժոցին որ իրենց խնամքները կը կնէ անագորոյն, հազար կնոր եղան լաւ ընդունելութիւն մ'ընելու (՞) այն ծնողաց որք հաճեցան կամ կը հաճին այցելել կրթական հաստատութիւնները տարին մի անգամ։

Պատ. Հոգաբարձութիւնը գօտինին սեղմեցին հրապարակ իջան իրենց ջանքերն ու յառաջդիմասէր բարի տրամադրութիւնները խոստովանելու (որովհետեւ զանոնք միայն կարելի է խոստովանիլ հրապարակաւ) և շնորհակալութիւններ ու ծափեր ժողվելու. և միւս կողմէն իրենց՝ ժողովուրդին անտարբերութեանը պատճառաւ կրած չարչարանքնին պարզելու և լայն քօ-կնին հրապարակաւ բանալ հրաւիրելու։ Թաղական էֆէնտիներ և մեծահարուստ մարդեր հոն դացին ինքզինքնին պատուել տալու և հանդէսը պատուելու և ըսել տալու թէ հակառակ իրենց տղոց օտար վարժարաններ յաճախելուն՝ իրենք շահագրգիռ են ազգային վարժարանաց յառաջդիմութեանց և կանոնաւոր պիտանիին։

Ասոնցմէ առաջ կղերականներ՝ թաղին կամ թաղերուն կազմակերպած կարապ, ձուկ և խեչափառ առակին կատակերգութեան ներկայացման ամբողջ տարին հանդիսապէս կամ ականջալուր՝ իրատեցին որ ուժերը միանան և սայլը քաշեն կամ քշեն մէկ ուղղութեան վրայ— թաղեցիք չպիտի մոռնան յառաջիկայ տարին եպիսկոպոսին կամ վարդապետին խօսքը մտիկ ընելու և կարապէն առաջնորդուելով վո՛ր, վո՛ր, օդերուն մէջ հանելու, կամ Ձուկին անսալով ջուրը նետելու, կամ Խեչափառէն դրդուած՝ աքացիով մը դէպի ետ նետելու դպրոցը որ հիմնարկութենէն ի վեր թաղին կարծիքները բաժնելէն և գիրք սիրելու բարի սովորութիւնը ջնջելէն ու խումբ մը դէվդէկներ հրապարակ նետելէն զատ ուրիշ բանի մը օգտակար չէ եղած ցարդ։

Աշակերտները բոլոր տարին վարժապետներուն մոլորակին՝ ամէն անհեթեթ պատիժներու, անիրաւ յանդիմանութեանց, երբեմն ալ ապտակներու և գաւազանին տակ չարչարուած, ուրախ են բորութեան նաւահանգիստը հասնելնուն, պարապոյ օրերն իրենց կը խնդան հեռուէն և զիրենք վերջապէս կը շոյեն մտէն. բարեւաւ մնաք, վարժապետ, պատիժ, վարժարան, անտես, գիրք, տետրակ, դասարան ամենքդիդ ալ տեղերնիդ կենաք։ Իրենց երանութիւնը սրտագեղ բեմ կ'ելնէ հանդէսին մէջ և իրենց ծնողացը— որ երբէք վաքանս չունին բացի կիրակիներէն, ան ալ եթէ բարեպաշտ են— վայելել կուտայ պարապուրդի հաճոյքը համակրութեան օրինօք։ Բայց ինչպէս գիրք մը վերջաբան մը կ'ունենայ, ոտանաւորները վսեմով կը վերջանան, պաշտօնները հրաժարականի վտաքին կը յանգին, խօսքերը գործով կը գոցուին, տղաքներն ալ տարին հարկ է որ բանով մը վերջացուցնեն, անոնք ալ իրենց վարժապետներուն գրածները կը կարդան կամ կ'արտասանեն հրապարակաւ. թէ աշտանակը կը մարուի, թէ ֆէլա—ը համով կ'ըլլայ— աշտանակը՝ աշակերտներուն, փիլաւը՝ վարժապետներուն։ Եւ արդէն ի՞նչ կայ քամահրելի այդ արարքին մէջ. չէ՞ մի որ ամբողջ տարին իրենց ուսուցիչներուն հեղինակած, գրած կամ ցուցուցած գիրքերուն կամ տետրակներուն մէջ կարդացին իրենց դասերը։ Ու ժողովուրդը չորս անդամներով, երբեմն ալ հինգով (եթէ գաւազաններն ալ հաշուենք) կը ծափահարէ, օդը կը փոթորկէ, կեցցէ՛ Եւ ատ կեցցէներու, ծափերու ժխորին մէջ և խառնակութենէն օգուտ քաղելով տղաք, Հոգաբարձու կամ Տնօրէն էֆէնտիին ձեռքէն կը խլեն, կը յափշտակեն իրենց դափնիները, մրցանակները ու շուտ տեղերնին կը փախչին վախնալով. կարծես, որ վերջը անարժանութեան խնդիրով ետ անոնք առնուին իրենցմէ։ Խաղաղութիւն ամենեցուն. մի կասկածիք բնաւ, հոգ մի ընէք երբեք. անոնք ձեր արդար իրաւունքն են, քննութեանց ժամանակ ընդօրինակութեանց, խարդախութեանց, ոչնչացած հարցումներու, բաղդին վարձքն են, և ետ չեն առնուիր։

Լռեցէ՛ք. տղաք ոտքի ելան. պիտի երգեն. լռեցէ՛ք, ահա կ'երգեն դաշնակի ընկերակցութեամբ կամ աւելի ճիշդ առաջնորդութեամբ։ Ամէն կարողութիւններն ալ ցուցընելու օրն է. երգելն ալ կարողութիւն մըն է զոր վարժարանները չեն մոռնար մշակելու, բայց որովհետեւ ծայրը ո—ԼԿ—ն չէ, տարեշրջանի ժամանակացոյցերուն մէջ դեռ մուտք գտած չէ երգը. անոր շրջանը կը բացուի երբ միւսներուն գոցուած է արդէն։ Տղաք եռանդեամբ— ոչխարի հօտի պէս— կը նետուին ադ ճիւղին մէջ ալ և տասը քսան օրէն դուրս կ'ելնեն հեղինակութեամբ վառքերնին շինած. ամէնքն ալ սոված են առանձին երգել, մինչեւ իսկ խմբերգի մէջ, և դ—ռանաբօղեսներ ընել յաջողութեամբ և իւրաքանչիւր անգամուն։

Վախ որ լմնցաւ երգը, արդեօք դարձեալ չպիտի սկսի։ Անկոգ եղիք, թապախ կը պտտի, երաժիշտներուն համար ըլլալու է։ Սխա՛լ. ձեռագործներու վիճակահանութեան թիւերը են եղեր օրիորդին պտտցուցածը։

—Հրամմեցէ՛ք, տիկին, հատ մը։

—Շնորհակալ եմ, կ'աղաչեմ, քսակիս կը վնասէ։

—Առէք հատ մը, պարոն։

—Կիրակի է այսօր, դրամ պէտք է մեզի օրիորդ, բայց ձեր սիրոյն համար (հոս սէրը չմոռնանք «խաթիր» թրքերէն բառին գրաբարն է) երկու հատ կ'առնեմ։

—Շնորհակալ եմ (վազաքշուած օրիորդը)։

Եւ վերջապէս աղջկանց մատներուն և քիթին քարինքներով չաղուած ձեռագործները կը բաժնուին բազդի յաջողութեամբ։ Ինչ բան աս աշխարհիս մէջ բազդէ կախում չունի. գպրոցական հանդէսի մը մէջ նոյն իսկ նստելու աթոռ մը գտնալն ալ բազդի կապուած չէ՞ մթէ։

Ձեռագործները շատ տարբերութեամբ բաշուած, որոնք աղջկանց դպրոցական շրջանին կէսը գրաւած են գրեթէ, հարկ է որ սուղ ծախսուին և կ'արժեն ալ. խեղճ զպտիկները ամիսներով իրենց ողնուինը կքած, կորացուցած, քնքուշ գլուխնին հակած կարկահին կամ մաղին վրայ մատներնին ծակծկած, ժամգոյն այտերնին կարմրցուցած, աչքերնուն լոյսը թափած են ան առարկաներուն վրայ որոնք քիչ մը վերջը պիտի երթան զարդարեն միոյն քօնսոլը, միւսին պիւռօն, միւսին գրադարանը, այսինչին սէտիրը, այնինչին պատը։ Սուղ չեն անոնք, քանի որ խեղճ աղջիկներուն ոգին կեանքէն մեծ կոտորած մը կայ խառնուած անոնց հիւսուածքին կամ յօրինուածքին մէջ։

(Մնացեալը վաղը)

ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Բ.

Առաջին. ի սկզբանէ ի վեր Ազգ. Հիւանդանոցն ոչ միայն եղած է պատսպարան երկսեռ յիմարի, ապուշի անկեալի, անառակի, այլ հիւանդաց դարմանատուն եւ մօտի ու կոչիկի և այլն գործարան։

Ազգ. Հիւանդանոցը այս տեսութեամբ, ոչ միայն հակառողջական պայմանի մէջ գտնուած է և կը գտնուի, այլ տնտեսական և բարոյական դիտութեանց սկզբանց ալ հակառակ մատակարարուած է և կը մատակարարուի։

Այս կէտին վրայ չենք ուզեր խօսիլ, քանի որ առ այժմ չէ կարելի զանոնք իրարմէ զատել, մինչև որ քիչ մը վերջը երրորդ կէտին մէջ պահանջեալ պայմանը չը գործադրուի։

Արդարեւ ազգովին ջնալու ենք, ամէն միջոց ի գործ դնելով, գոնէ յիմարանոցն ու հիւանդանոցը զատել, ամէն մէկին համար, առանձին, յարմար, պատշաճ, գիտութեան պահանջած պայմանաց համաձայն նոր շէնքեր կանգնել. որ ատեն միայն կարելի կ'ըլլայ յիմարներու մեծ մասը բժշկել, ինչպէս պզտիկներն ալ, ոչ միայն նիւթապէս կը սնանին, այլ և բարոյապէս ալ կը դաստիարակուին, այն ատեն ահա կարելի կ'ըլլայ ամէնուս բաղձացեալ կէտ նպատակին հասնիլ և հետեւաբար թէ միոյն և թէ միւսին հետ ծախսուած դրամը ապարդիւն վատնուած չըլլար։

Երկրորդ. պատսպարելոց թիւոյն սահմանաւոր չըլլալը։

Եթէ Ազգ. Հիւանդանոցի պատսպարելոց թիւոյն վերաբերեալ արձանագրութիւնները աչքէ անցնենք, պիտի գտնենք թէ վերջին 30 տարիներու մէջ պատսպարելոց թիւը 500 էն մինչեւ 1000 ի բարձրացած է, հետեւաբար Ազգ. Հիւանդանոցի մէկ տարուան ծախքը միւս տարուան չի հաւասարիր։

Աւելորդ չէ ուրեմն ըսել թէ երբոր ընտանիքի մը օրական ծախքն իր ունեցած եկամուտին չի համապատասխաներ, սոյն ընտանիքին բարեկեցութիւնը հանգիստ և ապահով չըլլար, նոյնպէս է նաեւ Ազգ. Հիւանդանոցինը։

Ուստի մէկ կողմէն մինչեւ որ ազգին մէկ տան մէջ պատսպարելոց թիւը սահման մը չունենայ, միւս կողմանէ ալ, պատսպարելոց թիւոյն համեմատութեամբ հաստատ եկամուտ մը չունենայ, անկարելի է որ պատսպարելք առողջապահական օրինաց պահանջած պայմանաց համաձայն խնամուին։

Քանի որ ազգին բոլոր հիւանդները, յիմարները, ապուշները, անկեալները, ևն. ևն. հիւանդանոց ընդունիլ կարելի չէ եղած ի սկզբանէ մինչեւ այսօր, աւելի խոհեմութիւն չէ՞, նախ և առաջ 500 ի չափ անձինք պատսպարելու համար հաստատ եկամուտ պատրաստել և դարմանել սահմանեալ թուով հիւանդ և յիմար, և խնամել այնքան ծեր, և այլն, այն ատեն տարակոյս չկայ թէ հիւանդաց ու յիմարներու մեծագոյն մասը կը բժշկուին, ծերերը ամենայն կերպիւ հանգիստ կ'ապրին և պզտիկներէն ամէն մէկի ապագան ապահովուած կ'ըլլայ ընտիր դաստիարակութեամբ մը։

Երրորդ. Ազգ. Հիւանդանոցին հաստատ եկամուտով չխնամելու դրութիւնը։

Մինչեւ որ պատսպարելոց թիւը սահմանեալ չըլլայ և ծախքերը հաստատ եկամուտը չունենան, հոգաբարձութեանց հոգացողութենէ, խնամակալութեանց ամէն խնամքէ, պաշտօնէից ամէն աշխատութենէ, ազգայնոց գթասրտութենէ բխեալ անհամար ոսկիներէ և ամէն տեսակ նուիրատուութենէ ակնկալուած արդիւնքին ի զուր պիտի սպասենք։

Հիւանդ մը՝ բժշկուելու համար երեք գլխաւոր պայմաններու կարօտ է։

1.—Բժշկին կողմանէ հիւանդին ախտագննութիւնը.

2.—Դեղագործին կողմանէ ամենայն խնամք դեղօրէից պատրաստութիւնը։

3.—Հիւանդապահին (ծնող, ազգական կամ օտար) կողմանէ, բժշկին պատուիրած հրահանգներուն կանոնաւորապէս եւ կատարելապէս գործադրութիւնը։

Եթէ այս երեք անհրաժեշտ պայմաններէն մին պակսի և կամ ըստ պատշաճի չը գործադրուի, հիւանդին բժշկութիւնը ոչ միայն կը դժուարանայ և կ'երկարի, այլ շատ անգամ ալ մահով կը վերջանայ։

Բոլոր ասոնք գիտական խնդիրներ են, որոնց վրայ ըստ հարկին, կ'արժէ որ առանձին յօդուածներով խօսինք։ Եզրակացութիւն։

Առաջին՝ Հիւանդանոցի այժմեան մատակարարութիւնը հակառակ է բժշկական, տնտեսական և բարոյական օրինաց։

Երկրորդ՝ ի գործ դրուած խնամք եւ ծախսուած դրամ ապարդիւն կը մնան։

Երրորդ՝ Հիւանդք կատարելապէս չեն դարմանուիր։

Չորրորդ՝ Ցիմարք ոչ թէ կը դարմանուին, այլ չարաչար կը տանջուին։

Ասոնք ճշմարտութիւններ են, զորս միշտ ի նկատի առնելով, ըստ այնմ պէտք եղածը տնօրինելու է։

Ասի առիթ կուտայ ինձ, 30 տարի առաջ Բարիզ գտնուած ատենս, աշխարհածանօթն Պուշարտայ (Bouchard) Առողջաբանութեան դասատուիս, Սնունդի հրաւէրները բնաբանով, 10000էն աւելի գործաւոր ունկնդրաց ներկայութեան ըրած ատենախօսութեան համառօտութիւնը, օրագրէս քաղելով. ընթերցողաց ուշադրութեան յանձնել։

ՏՈՌ. Մ. Բ. ԻԹԻՐՃԵԱՆ

ԲԱՂԱՔԱԿԱՆ

ՍՊԱՆԻԱ ԵՒ Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐ.—Ինչպէս յայտնի է արդէն, Մատրիտի ամերիկեան նորընտիր դեսպան Զօր. Ուուտֆորդ, տակաւին Բարիզ կը դտնուի։ Տէյլի Կրաֆիքի Պերլինի թղթակիցը լաւատեղեակ աղբիւրէ կը կարծէ գիտնալ թէ ամերիկեան կառավարութիւնը պաշտօն տուած է հասկնալ թէ եւրոպական տէրութիւնները ո՞ր ատիճան չեզոք պիտի մնան այն պարագային՝ երբ Միացեալ Նահանգները յարձակողականի սկսին Սպանիոյ դէմ։ Հետեւաբար դեսպանը նախ յարաբերութեան մէջ մտաւ Մ. Նահանգաց Եւրոպայի ներկայա-

ցուցիչներուն հետ։ Լոնտոնի դեսպանէն չկրցաւ բան մը իմանալ Լորտ Սալիսպըրիի դիտաւորութեանց մասին։ Միւս կողմէն Մ. Հանոթօ մերժեց նոյն ինքնայն առթիւ բանակցիլ Բարլինի ամերիկեան դեսպանին հետ։ Բարլինի ամերիկեան դեսպանը և Զօր. Ռուսֆորտ հեռագրեցին Պերլինի Ամերիկեան դեսպանին, որ անմիջապէս ճամբայ ելաւ Բարիզ երթալու համար։ Պերլինի դեսպանը ամերիկացի բոլոր դիւանագէտներէն ամենէն աւելի աղէկ գիտէ կացութիւնը։ Գիտէ թէ հիմակուան դիմումները անօգուտ են, նոյն իսկ չհասցուցաւ Պերլինի դահլիճին վրայ, և Տէյլի Կրաֆիքի թղթակիցը արժանաւոր աղբիւրէ առնելով կըսէ թէ Պերլինի Ամերիկեան դեսպանը Բարիզ գնաց իր պաշտօնակիցին հասկցնելու համար թէ Սպանիոյ նկատմամբ չափաւոր կացութիւն մը ունենալէ զատ բան մը կարելի չէ ընել։

ՌՈՒՍԻԱ.—Աէրզիոս մեծ դուքսը բացաւ բժշկութեան միջազգային համաժողովը։

—Ծովային գործոց նախարարը նկատի առնելով Ֆրանսայի մեծ դեսպանական մարտանաւերուն ընտիր յատկութիւնները, որոշեց դարձեալ Ֆրանսայէն ապսպրել արագընթաց նոր յածաւորակ մը։

ԱՆԳԼ. ՀՆԴԿԱՍՏԱՆ.—Մինչեւ հիմա Աֆրիտիները ո և է կենդանութեան նշան տուած չեն Խիպերի կրճին մէջ։ Անդորրութիւն կը տիրէ նաև Քուրրամի հովտին մէջ։ Պլըտ զօրավար շարունակ Սուաթի հովտէն վեր կը բարձրանայ, ինը մղոն քալեց չաբաթ օր առանց թշնամիին հանդիպելու։ Թայմի խօսքին նայելով կառավարութեան քովիսէր Տին հազարապետ Սուաթի հովտին վերի մասին բոլոր ցեղերուն կրօնական պետերէն նամակ մ'ընդունած է, որով կառաջարկեն բոլորովին հնազանդիլ կառավարութեան որոշած պայմաններուն համեմատ։

ՍՈՒԱՆ.—Տերվիշներուն դէմ գործող գունդը ամրացուց Ապու Համէտ քաղաքը։ զոր անցեալները դրաւեց սաստիկ դիմադրութիւն մը գտնելէ վերջ։ Երկու թնդանօթակիր նաւեր չորրորդ ջրվէժին ամենէն վտանգաւոր մասէն անցան։ Քանի մը օրէն ուրիշ երեք նաւեր ալ պիտի անցնին։ Երկաթուղւոյն շինութիւնը եռանդով առաջ կը տարուի։

ԹՐԱՆՍՎԱԱԼ.—Առաջիկայ յունվար ամսուն մէջ (յունվար 3 էն մինչեւ փետրվար 5) տեղի պիտի ունենայ Հարաւ-Ափրիկեան Հանրապետութեան Նախագահի ընտրութիւնը։ Մ. Քրիւկերի մրցակիցն էր Զօր. Ժուպէռ. հիմա կըսուի թէ երրորդ մ'ալ կը ներկայանայ, ա՛յն է Մ. Պայէր՝ Թրանսվաալի գործադիր ժողովին անդամ, և արհեստից յանձնաժողովին նախագահ։

ՖՐԱՆՍԱ ԵՒ ԻՏԱԼԻԱ.—Նէօյէ Ֆրայէ Բրէսէ Իտալիոյ արտաքին գործոց նախարարին Համպուրկ և Բարիզ ընելիք առաջիկայ ճամբորդութեան վրայ խօսելով, կը հաստատէ թէ Ֆրանսայի և Իտալիոյ յարաբերութիւնք կոկսին աւելի բարեկամական ըլլալ։ Այս նպաստաւոր փոփոխութիւնը կրնանք մեկնել մասնաւորապէս Զաբին խաղաղասիրական զգացումներով՝ որ կուզէ Ռուսիոյ համաձայնութիւնը հաստատուն պահել Գերմանիոյ հետ և կը փափաքի նաեւ Ֆրանսան հաշտարար կացութեան մը տանիլ։ Այս փոփոխութեան երկրորդ պատճառն է նոյն ինքն Վիսքոնթի-Վէնոսթա մարքիզին անձը, որ Ֆրանսայի համար մեծ համակրութիւններ կը սնուցանէ, և որ յաջողցաւ աւելի մտերմական կնիք մը տալ Էլիզէի և Կուիրինալի յարաբերութեանց։ Այս պայմաններով Իտալացի նախարարը թէ Համպուրկ կրնայ երթալ թէ Բարիզ։ Իտալիա Գերմանիոյ և Աւստրիոյ նիզակակիցը կը մնայ, եւ և այս մասը Իտալիոյ արքայական ամոլը ներկայ պիտի գտնուի Համպուրկի ռազմանաւորձերուն ընկերակցութեամբ արտաքին գործոց նախարարին։ Եթէ այս վերջինը անկեց վերջ Ֆրանսա երթայ, գերմանական քաղաքականութեան հակառակ կրնայ բան մը ըրած չըլլար, այլ անտարակոյս Գերմանիոյ հաւանութեամբն ըրած կըլլայ։ Իտալիա այս ճամբորդութեամբ կը ցուցնէ թէ Ֆրանսայի հետ բարեկամութիւն կուզէ, և թերեւս այս վերջինը իր ձեռքը պիտի կարկառէ հաշտուելու համար դրացի պետութեան հետ, որուն ներկայ վարիչները իմաստուն և չափաւոր քաղաքականութեան մը կը հետեւին թէ Եւրոպայի մէջ և թէ անկեց դուրս։ Կրկին և Երբեակ Նիզակակցութիւնները այս ճամբորդութենէն ուրախ կը շահին քան կը կորսնցնեն։

ՖՐԱՆՍԱ ԵՒ ԳԵՐՄԱՆԻԱ.—Կոպէնհակ թերթը Բիսմարքը խօսելով Գերմանիոյ և Ֆրանսայի յարաբերութեանց վրայ կրսէ. «Գերմանիա միշտ տրամադիր պիտի ըլլայ հաշտութեան մը։ Բայց իր ձեռքը դժուարաւ պիտի դնէ Հանրապետութեան ձեռքին մէջ, վասն զի Ռուսիոյ, Ֆրանսայի և Գերմանիոյ նոր նիզակակցութիւն մը ցնորքներու սահմանին մէջ անցած է։ Գերմանիա չպիտի մոռնայ երբեք թէ իր շահերուն ծանրութեան կեդրոնը Եւրոպայի մէջ է և թէ այդ շահերուն մասնաւորապէս այժ կուտայ Աւստրօ Հունգարիոյ և Իտալիոյ նիզակակցութիւնը։ Եթէ Գերմանիա ասոր հակառակ մերձեցում մը կուզէ ունենալ Ֆրանսայի և Ռուսիոյ հետ, աչխարհի խաղաղութեան համար է այն։

ՅԵՌԱԳԻՐ

ԲԷՌԼԻՆ 23 Օգոստոս.— Այս առաւօտ ժամը տասնին Հանրապետութեան Նախագահը Քրոնշդատ հասաւ։ Նիքոլա Կայսրը ընկերակցութեամբ ծովակալ Ալէքսիս մեծ դքսին, Ավէլան ծովակալին դիմաւորելու գացած էր կայսերական զբօսանաւով։ Մ. Ֆէլիքս Ֆոռ զբօսանաւին, մէջ ելաւ։ Կայսրը և Նախագահը զիրար ողջագուրեցին սիրալիր կերպով։ Զբօսանաւին բարձրաւանդակին վրայ շատ բարեկամաբար խօսակցեցան ծխելով։ Կայսեր դէմքը ճառագայթաձակ էր։ Բէդէրհոֆի քարափին վրայ հասնելով Նախագահը ողջունուեցաւ մեծ դուքսերէն և անոնց հետեւորդներէն։ Պատուակալ գունդը կը ձեւանար կայսերական ծովային պահնորդաց նաւատորմի նաւադներէն։ Հարիւրաւոր նաւեր կարծես փոքրիկ նաւատորմիղ մը կը կազմէին Քրոնշդատի հանգրուանին մէջ՝ Նախագահը ողջունելու համար, որ ծափահարուեցաւ խանդավառութեամբ։ Ընդունելութիւնը աւարտելով, կայսրն ու Նախագահը բաց կառքով Բէդէրհոֆի մեծ պալատը գացին։ Անցքին վրայ ահագին ամբոխ մը ողջունեց Մ. Ֆէլիքս Ֆոռը անդադար ոգեւորութեամբ։ Կեցցէ Ֆրանսա, կեցցէ Ռուսիա աղաղակները ամեն վարկեան կը թնդան։ Մ. Ֆէլիքս Ֆոռ պալատին մէջ ողջունուեցաւ արքունի նախարարէն, արարողապետէն, արքունական մարաջախտէն և Բէդէրհոֆի քաղաքապետէն։ Նախագահին բնակութեան յատկացուած են Օլկա-Նիքոլայէվնա մեծ դքսուհւոյն հիանալի յարկերը։ Մ. Հանոթօ և մանաւանդ Ժէռովէ ծովակալ եւս ջերմագին ցոյցերու առարկայ եղան։ Կէս օրին Հանրապետութեան Նախագահը Ալէքսանդրա պալատը գնաց ողջունելու համար Կայսրուհին՝ որ Մ. Ֆոռի շատ շնորհալից ընդունելութիւն մ'ըրաւ։ Ժամը մէկին պալատին սպիտակ սրահին մէջ տեղի ունեցաւ նախճաքը, որուն ներկայ եղան բոլոր մեծ դուքսերը, Մ. Հանոթօ, Ժէռովէ ծովակալ, զօրավար Պուատէֆռ, արտաքին գործոց նախարար Մուրավիէվ կոմս, և Ֆրանսական դեսպան Մոնթէպելլօ կոմս։ Ժամը չորսին Նախագահը այցելութիւն տուաւ կայսերական ընտանեաց անդամներուն։ Ժամը եօթնին տեղի պիտի ունենայ հացկերոյթը Մեծն Պետրոս սրահին մէջ և ժամը իններին թատերական ներկայացումը Բէդէրհոֆի թատրոնին մէջ։

ԲՐՈՆՇԴԱՏ.— Երբ Հանրապետութեան Նախագահը Բոխէ-օյէն Ալէքսանդրա կայսերական զբօսանաւը կերթար, ծափահարուեցաւ բազմաթիւ հասարակութենէ մը։ Ալէքսանդրայի մէջ կը հնչուէր Մարսէյյէզը։ Զարն ու Մ. Ֆոռ զիրար երկու անգամ համբուրեցին։

ԱԹԷՆՔ.— Մեծ հրդեհ մը աւերեց Աթէնքի շատ մը թաղերը և տակաւին կը շարունակէ։ Ազգային Պանքային շէնքերը ազատուեցան։

ԲԱՐԻԶ.— Ֆրանսական նաւախումբը՝ իր մէջ ունենալով Հանրապետութեան Նախագահը, ճիշդ կէս օրին Քրոնշդատ հասաւ։ Ռուսական և Ֆրանսական բոլոր մարտանաւերը դրօշներով զարդարուած էին և փոփոխակի կերգէին Մարսէյյէզը և ռուսական ազգային երգը։ 101 թնդանօթներու արձակմամբ ողջունուեցաւ Հանրապետութեան Նախագահին մուտքը Քրոնշդատի ջուրերուն մէջ։

Օդը դեղեցիկ էր։ Ժողովրդին խանդավառութիւնը անննկարագրելի է, անհուն բազմութիւն մը Ռուսիոյ ամեն կողմերէն կը հասնի Ֆրանսական Հանրապետութեան Նախագահին բարի գալուստ մաղթելու համար։ Զարին հետ տեսակցութիւնը շատ սիրալիր եղած է։

—Պերլինէն կը հեռագրեն թէ Վիլհելմ Կայսր ի մտոյ Պելֆիքա պիտի երթայ։

—Զրոյց կը շրջի թէ Ֆրանքօ-Ռուս նիզակակցութեան դաշնագիրը պիտի հրատարակուի՝ Հանրապետութեան Նախագահին Ֆրանսա դառնալէն անմիջապէս վերջ։

—Յունաստանի կ. Պոլսոյ նախորդ դեսպան Մավրոգորդատօ իշխան Բարիզ եկաւ։

—Արտաքին գործոց նախարար Մ. Հանոթօ իր բնակութիւնը պիտի երկարէ Ռուսիոյ մէջ Մուրավիէվ կոմսին հետ բանակցիլ կարենալու համար։

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

Անգլիական թերթերէ քաղուած.

Կ. Պոլիս 17 Օգոստոս.— Այսօր դեսպանները գումարուեցան Պէյիւքտէրէ։ Մինչեւ ցարդ Գերմանիա, Յունաստանի ելեւմուտքը գօնթռոլի ենթարկելու առաջարկէն հրաժարելու նշաններ ցոյց չէ տուած։ Գերմանիոյ առաջարկը թող չի տար որ Յունաստան պատերազմական տուգանքի փոխառութեան իր երաշխաւորութիւն հեռուէն հեռու քանի մը հազարի աղբիւրներ ցուցնէ։ Օսմ. կառավարութիւնն ալ բնական է թէ կը ջանայ ապահովել տուգանքին վճարումը։

Ամբողջ Եւրոպա, միայն կաչխատի Յունաստանի գոյութիւնը ապահովելու միջոցներ գործածել։ Այս խնդրին հետ առնչութիւն ունեցողներուն համար էական կէտ մըն է Արեւելքի մէջ խաղաղութեան պահպանումը։ Գերմանիոյ առաջարկը առանց մէկու մը վնասելու, նպատակ ունի ընդհանուրին ծառայութիւն մը մատուցանել։ Այն ատեն կարելի՞ է ըսել թէ «Գերմանիոյ քաղաքականութիւնը իր անձնական շահուն համար է»։

—Մ. Ռալլի նորէն յայտարարեց թէ Յունաստանի կողմէ եղած ջանքերը դրամ գտնելու համար, ապարդիւն մնացին, չէ թէ որովհետեւ Յոյն կառավարութիւնը տրամադրութիւն չունի, այլ որովհետեւ եւմտագէտները գէշ գաղափար կազմած են Յունաստանի վրայ։

Միւս կողմէ, Թայմզի Պոլսոյ թղթակցին նայելով, Օսմ. Պանքան հաւանած է եղեր 25 միլիոն Ֆրանք հայթայթել Յունաստանի պատերազմական տուգանքին առաջին մասնաճարին համար։

ՐՈՊԷՐԴ ՔՈԼԷՋ

Այն Քոլէճ, հաստատեալ կոյս. Բարձր Իրատէով, կազմակերպեալ է Եւրոպեան ու Ամերիկեան նոյնօրինակ հաստատութեանց նման, ունենալով նշանաւոր դասատուաց կազմառ մը, որով կը կառավարուի. նաեւ ընտիր եւ յաջողակ ուսուցիչներ՝ Հայերէն, Պուլկարերէն Գաղիերէն, Գերմաներէն, Յունարէն եւ Թրքերէն լեզուաց համար։ Ունի գրատուն մը, իբր 8000 հատորներէ բաղկացեալ. երկրաբանական, հանքաբանական, կենդանաբանական եւ բուսաբանական հաւաքածոներ, եւ բնագիտական, Տարրաբանական, բնախօսական և այլ բազմաթիւ գործիներ։

Քոլէճին նպատակն է ժամանակիս պահանջմանց համաձայն բարձրագոյն կարգի կրթութիւն մը տալ իրեն դիմող երիտասարդաց. նոր տնօրինութիւնք եղած են բնական գիտութեան դիւրութիւններ ընծայելու համար։

Ռոպերդ Քոլէճի մէջ աւանդեալ գրական եւ գիտական ուսմանց լեզուն Անգլիերէն է. սակայն իւրաքանչիւր ուսանող պարտաւորեալ է ուսանիլ իւր մայրենի լեզուն և տոհմային պատմութիւնը։ Հայերէն լեզուի և գպրութեան համար գծեալ է ուսման կատարեալ ընթացք մը որուն պիտի հետեւի իւրաքանչիւր հայ ուսանող։

Հաստատութեան քարտէն եւ հոյակապ շէնքերը կառուցեալ են ի Բուլէլի Հիսար, Վոսփորի Եւրոպական կողմը գտնուող բերդերուն ետեւը բլրոյ մը վրայ, որոյ գիրքը Վոսփորի ափանց վրայ գեղեցկագոյնն և ամենէն առողջարարն համարեալ է։

Քոլէճին յառաջիկայ տարեշրջանը կը սկսի սեպտեմբեր 15ին։ Մանրամասն տեղեկութեանց համար պէտք է դիմել առ Տեսչութիւնն որ ի Բուլէլի-Հիսար։

ԹԵՐԹՕՆ «ՄԱՍԻՍ»Ի (8)

ՎԱԼԱՄԻՔԻ

ՌԱՍԱԻ ՏԱՐԱԳՐՈՒՄԸ

(Հնդկական հէքեաթ)

ԱՌՕԳԻՆ ՄԱՍ

Սիտարթի աս խօսքերուն վրայ, Տասարադա իշխանը աղաղակեց.

—Կը հրաժարիմ դահէս և Ռամային կընկերանամ անապատին մէջ։ Անարդ կին, բաժնէ՛ դահը Պարադի հետ։

Բայց Ռամա նորէն սկսաւ խօսիլ.

—Ես որ բոլոր հեշտութիւններէն հրաժարեցայ, ի՞նչ պիտի ընեմ, իշխանս, բոլոր ան առարկաները զոր ինծի տալ կուզես։ Ի՞նչ պիտի ընեմ բանակը, երբ ալ պահպանելիք բան մը չունիմ։ Կեղեւէ հագուստ մը՝ բահ մը, և երկու չուան. ահա՛ բոլոր ինծի պէտք եղածը. անոնք կը բաւեն մեծութեան մէջ ապրելու։»

Ան ատեն, Բէքէյի իշխանուհին իր ձեռքերով բերաւ կեղեւէ հագուստները.

«Հագի՛ր զանոնք, ըսաւ Քաուսալիան տղուն։»

Ռամա, իր նուրբ զգեստեղէնները հանելով ճգնաւորի հագուստները հագաւ. եղբայրը Լաչմանա ալ նոյնը ըրաւ։

Բայց աս կոչտ պաստառները տեսնելով, Սիթա դողալ սկսաւ. ու նայեցաւ իր մետաքսէ դեղին վերարկուին որ ա՛նչափ շնորհալի կերպով կը շրջապատէր իր մարմինը։ Յետոյ, աչուքները արցունքներով քաղարկուած՝ հարցուց թէ ի՛նչպէս կը հագնին ատոնք—և ամօթահար կը մնար. որովհետեւ, հիանալի իշխանուհին աջողակ չէր աս տեսակ հագուստներ հագնելու։

Երբ միւս իշխանուհիները սիրուն Սիթան աս կոչտ հագուստին մէջ տեսան, բարկութեան աղաղակներ արձակեցին.

«Ամո՛թ, ամո՛թ...»

Իշխանը ասկէ ա՛ն աստիճան ճնշուեցաւ՝ որ աս վարկեանին ամէն վատահութիւն վերցուց կեանքի ու երջանկութեան վրայէն։

—Ա՜հ,—ըսաւ անիկա...—մեղքի մէջ մխրճող վայրա՛գ կին, ի՞նչպէս կը համարձակիս աս կեղեւէ հագուստները տալ անոնց՝ որ չեն աքսորուած... Սուամիդրաի տղուն և Ճանագաի աղջկան։ Մի՞թէ Ռամայի աքսորը դեռ չի՞ բաւեր քեզի։

Ռամա ընդհատեց իշխանին տրտունջը.

—Թո՛ղ, ո՛վ իշխան, քեզնէ խնդրեմ որ միշտ պաշտպանես Քաուսալիա մայրս, որպէս զի քու պաշտպանութեանդ տակ ո՛և է չարիք մը չի հասնի անոր և թէ իր յուսահատութեան մէջ կանխահաս կերպով վերջ չտայ իր կեանքին։»

Բայց իշխանը բառ չէր գտներ պատասխանելու, ա՛նչափ ցաւէն ու զարմանքէն շփոթած էր՝ իր որդին այսպէս անտառներու մենակեացներուն պէս հագուած տեսնելով։

«Ատենօք տղաքնե՞ր յափշտակեցի արդեօք իրենց հօրմէն որ ա՛յսչափ անգութ կերպով կը բաժնուիմ իմ Ռամայէս։ Ինչո՞ւ չենք կրնար մեռնիլ, երբ աս տեսակ վիշտը մեր գլխուն վերեւ կը սաւառնին։ Իմ սիրելի տղուս այսպէս խոտ ու կեղեւէ հագուստով մը մեկնելը տեսնե՞լ վիճակուած էր ինծի։ Ռամա՛, ես որ ուրախութիւն պէտք է թափէի քու վրադ, դժբաղդութեան մէջ կը ՝ետեմ քեզի։ Ամո՛թ ինծի. ամօթ Բէքէյի, որ ամբողջ ժողովուրդի մը դժբաղդութեան պատճառ կըլլայ։»

Ռամա քաջալերեց դեռ իր հայրը, դոբովալի մխիթարանքներ ուղղեց մօրը և բոլոր միւս իշխանուհիներուն և սիրուն Սիթան ընդունեց Քաուսալիան բարի խրատները։

Աղնիւ Լաչմանան համբուրեց իր մօրը՝ Սուամիդրաին ոտները, յետոյ՝ աքսորուածները բազմաթիւ ուղեկիցներով մեկնեցան, վշտացած ժողովրդին մեծ մասին հետ։

ՍԻՐԵՐՈՎԴ ՄԱՍ

Ա.

Գիւղերէ և քաղաքներէ անցան Ռամա և իր ընկերները։ Շուտ մը թողուցին իրենց ուղեկիցները և կառավար Սումանդրան՝ ու ինքզինքին անտառներու եղերքը դատան։ Պաշտելի Սիթան առանց տրտնջելու կը հետեւէր իր ամուսնին, բայց Լաչմանա և Ռամա տխուր էին։

Վերջնականապէս մենութեան մէջ մնացած օրերնուն իրիկունը՝ թղեթիի մը շուքին տակ Ռամա ըսաւ եղբօրը.

«Առջի գիշերն է աս ուր կատարելապէս հրաժարեցանք ճոխութեան կեանքէն։ Լաչմանա՛, աս օրուընէ սկսեալ անդադար պէտք է հսկենք Սիթայի ապահովութեանը համար։»

Յետոյ, Լաչմանա խոտ բերած և անկէ երկու անկողին պատրաստած ըլլալով, Ռամա պառկեցաւ, բայց ամբողջ գիշերը խոսակցեցաւ եղբօրը և Սիթայի հետ։

«Սիրելի՛ եղբայրս... դահը ձեռք անցնելու համար ունեցած եռանդին մէջ, կարելի է Բէքէյի ապանին հայրս՝ երբ Պարադան գահակալէ... Լաչմանա՛, Աչոտիա քաղաքը վերադարձիր... կարելի է կը չարչարեն մայրս՝ Քաուսալիան և կամ քուկդ՝ բարեպաշտ Սումիդրան... Աչոտիա՛ վերադարձիր... պաշտպա՛նը եղիր իշխանին ու իշխանուհիներուն... ես Սիթայի հետ մինակ կը շարունակեմ իմ ճամբաս...»

Ռամա տխուր էր. իր հոգիին տոկունութիւնը կսկսէր մարիլ. անոր համար թողուց որ սիրտը յորդէ.

«... Սինակ սէրն է պարտականութենէ ու շահէն զօրաւոր... ո՞ր խաստուն և առաքինի մարդը իր ամենասիրելի տղան պիտի լքէր՝ երբ կինէ մը իշխուած չըլլար։ Երջանի՛կ է Բէքէյի տղան՝ որ ուրախութեան և հանդարտութեան մէջ իմ իշխանութեանս տէր պիտի ըլլայ։ Ինծի գալով, ահա անտառներու խորը աքսորուած եմ, մինչդեռ անիկա մինակը պիտի կառավարէ իշխաններու իշխանին երկիրը։

«Անտարակոյս, նախկին կեանքի մը մէջ մայրս տղայ մը կորցած է մօրմէ մը... և աստը իբր պատիժ՝ աս դժբաղդութիւնն է վրան եկած ու զայն բաժնած իրենէնէն։ Ա՜հ, թող մայր մը երբէք ինծի պէս տղայ մը աշխարհ չի բերէ. տղայ մը՝ որ իրեն այսչափ ցաւե՞ր պիտի քաշէ։ տայ... Դըժբաղդ մայրս ի՞նչ պէտք կրնայ ունենալ զաւկի մը՝ որ անկարող է ո՛և է կերպով իրեն օգնելու... Ինչ, ես որ բովանդակ երկիրը իմ իշխանութեանս տակ կրնամ դնել, անդարման վիշտի մը տէր եղած եմ... կը կրեմ ցաւը, որովհետեւ Պարտականութենէն շղթայուած եմ։»

Երկար ատեն Ռամա թափեց իր ողբերը. անոր՝ արցունքներուն հեծկլլուքներ կը խառնուէին։

(Շարունակելի)

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԼՈՒՐԵՐ

ԿՐՕՆԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎ

Կրօն. Ժողովը ի Նիստ գումարուեցաւ երէկ Ազգ. Պատրիարքարանի մէջ. Նախագահութեամբ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր և ատենապետութեամբ Գեր. Գրիգորիս Ս. Արքեպիսկոպոս Յովհաննէսեանի։

Ժողովը մեծամասնութիւն չունենալով միայն զբաղեցաւ մէկ քանի կրօնական խնդրոց նախաքննութեամբը, և անոնց մասին տալիք որոշումները յառաջիկայ Նիստին թողուց։

Կը տեղեկանանք թէ Խառն Ժողովը իւր վերջին նստին մէջ Բերայի Պարտուց բարձման Յանձնաժողովոյ անդամ ընտրած է Տեարք Միհրան Գալֆա և ազգային առաջնակարգ փաստաբաններէն Յակոբ էֆ. Սիմավղլուեան։

Դպրեվանքի սաներէն Միսաք Սուքեան կրօնագիտութեան մասնագէտի վկայական ստանալու համար երէկ կրօն. Ժողովոյ խնդրագիր մը մատուցած էր. Ժողովը այդ երիտասարդի քննութիւնը իւր անդամներէն միոյն յանձնեց։

Իզմիրէն կը գրեն մեզի.

«Ուսումն. Խորհուրդը վերջապէս հրաժարեցաւ։ Ասոր պատճառը այն է որ՝ Ժողովը որոշած էր Դպրոցներու տեսչութիւնը զատել։

Իրաւ, մենք ալ սատեն մը ի վեր զարմանքով կը լսէինք թէ ինչպէս Իզմիրի Ուսումն. Խորհուրդը հաւանութիւն կուտայ որ մանչերու վարժարանին տեսուչը տարբեր, աղջկանցը տարբեր լինի։ Սարբեան էֆ. որ ամէն հանգամանքներով կը լրացնէ իր ստանձնած պաշտօնը ոչ միայն երկսեռ երկու, այլ կրնանք ըսել աւելի վարժարաններու համար, մինչեւ հիմա Իզմիրցիներու մինակ հաւանութեանը արժանացաւ։ Ուրեմն եղեալ Տեսչութիւնը բաժնել և այնպիսի ընտիր անձի մը ամբողջ կարողութիւններէն օգտուիլ չը գիտնալ կամ չուզել, իրօք, անհասկնալի կը թուի մեզի։ Կրսուի թէ անհատական ազդեցութիւններ մեծ դեր կը խաղան այս որոշման մէջ. իրաւ.— մենք չենք ուզեր հաւատալ. որովհետև որ և է խելացի Իզմիրցի, իր սիրած կամ պաշտպանած որ և է անձի, չենք յուսար որ այս տեսակ ձախող պաշտօն մը տայ։ Տեսչութիւնը երկու սեռի վարժարաններուն համար մէկ և անբաժանելի պէտք է մնայ. ու կը կարծենք որ ամէն ողջամիտ Իզմիրցի մեզի հետ համակարծիք է և հետեւաբար ի սէր իրենց զաւակներու ապագային. այս վայրկեանէն սկսեալ, խնդիրը փակուած պէտք է նկատեն և թոյլ տան որ Սարբեան էֆ. երկու վարժարաններուն ալ դեկը պէտք եղածին պէս վարէ։ ԽՄԲ.

Իբրեւ անհիմն լուր հերքել կուտան մեզի տեղական թերթի մը մէջ հրատարակուած այն զրոյցը, որպէս թէ Արմաշի Դպրեվանքին երկու սարկաւագները ի մօտոյ մայրաքաղաքս պիտի գան Ս. Պատրիարք Հօրմէն վարդապետ ձեռնադրուելու համար։

ՍԽԱԼԸ ՈՒՂՂԵԼ ՊԷՏՔ Է

Ս. Յակոբայ հաստատութեան նոր խնամակալութիւնը մեծ սխալ մը գործեց այդ հաստատութեան նախորդ տնօրէն Ամատունի էֆ.ն ճամբու դնելով։ Սխալ մը և չարիք մը միեւնոյն ժամանակ։ Այդ հաստատութեան վրայ չատ մտէն հսկող յարգելի տիկին մը, ինչպէս ուրիշ շատեր ալ կ'տպացուցանեն թէ Ամատունի էֆ. իր պաշտօնավարութեան մէջ ոչ միայն իբրեւ հայր խնամած է հաստատութեան պատսպարեալները, այլ անոնց մաքրութեան, կրթութեան, առողջութեան վրայ չափազանց մտէն հսկած և կանոնաւոր արդիւնքներ առաջ բերած է. առաջուան կիսավայրենի, ուտել խըմել, մէկու մը հետ խօսիլ, շարժիլ չը գիտցող աղաքները սկսած են քաղաքավար և բարեկիրթ ձեւերով իրենց որուէ մէկ փափաքը արտայայտել։ Սըխալ մըն է այդ խնամակալութեան ըրածը. կ'երեւի թէ իր առաջին եռանդուն վայրկենին այս ձախող ընթացքը բռնեց։ Եթէ նոր խնամակալութիւնը չըրաւ այդ տնօրէնութիւնը, սխալը հոգաբարձութեան վրայ կը մնայ։ Պարզապէս դատապարտելի է նախորդ տնօրէնին նկատմամբ բռնուած այս ընթացքը։ Այդ մարդը բոլորովին դորձին նուիրուած էր. անկէ չատ մեծ օգուտ կրնայ քաղել այդ հաստատութիւնը։ Անհատապէս ալ այդ որոշումը ձախող արդիւնք տալու վրայ է. խեղճ մարդը յուսահատած՝ կուսակրօնութեան կը դիմէ։ Սակայն այս սխալը կարելի է ուղղել. Ամատունի էֆ.էն կարելի է խնդրել որ Ս. Յակոբայ հաստատութեան ներքին տնօրէնը և դաստիարակը մնայ. ան մինակ կրնայ ամէն վայրկեան տղոց հետ շօշափման մէջ մտնել և անոնց օգտակար ըլլալ, բառին նիւթական և բարոյական իմաստովը։ Այս բանը չի վնասեր Մալաթեան էֆ.ի պաշտօնին. դասերէն մէկ քանին Ամատունի, մէկ քանին Մալաթեանի վրայ կը մնան, ուանոնց փոխարէն մէկ երկու աւելորդ ուսուցիչներ կը ճամբուին. օրինակ՝ գեղագրութիւն, գծագրութիւն, տոմարակալութիւն են. զոր մնայուն ուսուցիչները կրնան աւանդել։

Այս սխալը ուղղել հարկ է. եթէ ոչ ակներեւ անիրաւութիւն մը գործուած պիտի ըլլայ խնամակալութեան կամ Հոգաբարձութեան կողմէ։

ԴԻՏՈՂՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Արդեօք ո՞րը կարդ մը պաշտօնեաներ իրենց գործի բնութիւնը պիտի հասկնան, կամ պիտի ըմբռնեն թէ իրենց պաշտօնը ի՞նչ իրաւունքներ ու պարտականութիւններ գծած է իրենց համար։ Այս հարցումը ըրինք մենք մեզի՝ երբ երէկ ուսուցչական քննիչ յանձնաժողովի նիստին (!) ներկայ եղանք, այդ ժողովի անդամներէն մէկուն խնդրանքին վրայ։ Ժողովին առենապետը, որ ծերացած դասատու մըն է, մոռնալով թէ քննիչ յանձնաժողովի նիստ ըսուածը քննութիւններէ կը բաղկանայ, թէ ամէն մարդ կրնայ այդ քննութեան ներկայ գտնուիլ, և թերթի մը խմբագիրը ամէն պարագայի մէջ այդ իրաւունքն ունի, մոռնալով նոյն իսկ ամենէն տարրական քաղաքավարութիւնը, յայտնեց թէ իրենց նիստը (!) տիպուած են դռնփակ կատարելու։ Այդ այն նիստն է ուր կուգան չրջանաւարտներ քննութիւն տալու։ Մենք չենք ծանրանար այս կէտին վրայ. որովհետեւ դպրոցի չորս պատերէն դուրս, կեանքի ուրիշ չրջանակ չունեցող խեղճ ու կրակ դասատուէ մը ասկէ աւելին չենք սպասեր. թէև այն յաւակնութիւնը զոր կունենան այս մարդիկ, երբ չատ անգամ այսպէս գործի մը գլուխ կ'անցնին, մեզի ոչ թէ անմեկնելի այլ ծիծաղելի կը մնայ միշտ։

Զենք ուզեր հոս յիշել թէ քանի մը վարկեան յետոյ այդ դռնփակ նիստը ինչպէ՛ս հասարակաց եղաւ, և Ուսումն. Խորհրդի Ատենապետը ի՞նչ բառերով որակեց դայն...։ Միայն դաս մը ըլլալու համար մեր յաւակնոտ կամ իրենց ստանձնած գործին սահմանը չըմբռնող դասատուներէն ոմանց, ըսե՛նք.—փափաքելի է որ այդ մարդիկ նախ դուրսը յարաբերութեանց (ըլլա՛յ պաշտօնական, ըլլա՛յ անհատական) չրջանակի մը մէջ կրթուին, յետոյ գործի մը գլուխ անցնին։

Վերջին պահուն կ'իմանանք թէ յանձնաժողովին մէջ թիւերու ուսման քննիչը մասնաւորապէս կ'ուզէ այցելուներէ ազատ մնայ, իր անվ ըլլալի վիճաբանութիւնները չարուներու և ժողովականները յոգնեցնելու համար։

ԱԶԳԱՅԻՆ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Հանգուցեալ Տիկին Նեկտար Գաղգեանի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի հետեւեալ նուիրատուութիւնը եղած են Ազգային Հիւանդանոցիս։

Ազն. Տեարք.		Դրշ.
Թահթապրունեան	Եղբարք	200
Միքայէլ էֆէնտի	Յակոբեան	108
Գաբրիէլ »	Նորատունկեան	108
Յակոբ »	Աճառեան	108
Զարեհ »	Տիլպէր	108
Տօքթ. Տ. »	Գափամաճի	108
Կարապետ »	Դազգեան	80

Նաեւ հանգուցեալ այրի Տիկին Աղապի Բ. Եուսուֆեանի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի մէկ Օսմ. ոսկի նուիրած է Հիւանդանոցիս, Վսեմ. Գաբրիէլ էֆ. Նորատունկեան։

* * *

Հոգաբարձութիւնս պատիւ ունի ծանուցանել Պատուարժան Հասարակութեան թէ՝ ի նպաստ Հիւանդանոցիս հրապարակ եղած սիկառի թղթերը հեռաւեալ հասցէին արտադրած են անցեալ Յունվար ամսոյ մէջ.

Ա. տեսակ	0 թիւ	դրշ.	2000
Բ. »	1 »	»	375
Դ. »	3 »	»	2605
Ե. »	4 »	»	100
		դրշ.	5080

ՅՈՒՅՑԱԿ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՊԱՏԳԱՄԲԵԼՈՅ

	Այր	Կին	Գումար
Հիւանդք	120	47	167
Ցիմաբք և ապուշք	170	94	264
Ծերք և անդամալոյծք	120	57	177
Տղայք	283	52	335
	693	250	943
Պաշտօնեայք	58	8	66
	751	258	1009

Ա Զ Դ

Օգոստոս 17ի Ս. Աստուածածնայ վերափոխման տօնին օրը քաղաքիս Ս. Թադէոս եկեղեցւոյ յատուկ ասնամբութիւնն ըլլալով՝ ի գիտութիւն բարեպաշտ ազգայնոց կը ծանուցանենք թէ՝ Ս. Թադէոսի հրաչագործ բեւեռին ուխտի եկող ժողովրդեան ամէն հանգստութիւն ընծայելու համար յատուկ կարգադիր մասնախումբ մը ընտրուած է որ ուխտաւորաց թէ հասնելուն և թէ մեկնելուն առթիւ անոնց ելուութիւններ ցոյց տալու համար պէտք եղած կանխահոգ միջոցները ձեռք առած է արդէն։ 3–6

Ռոտոսթոյ, 26 Յուլիս 97

Վանկուվեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ

Բիւշտիյէ վարժարաններու կրթական տեսուչ Ճէլալ պէյի Միւթէմայիզի ատիճանը տրուեցաւ։

Համս գաւառի թաղապետական տեսուչ Քիլանիզատէ Թեվֆիք էֆ.ի Միւթէմայիզի և Թոքատի խմբագրութեանց դիւանին տեսուչ Սիւլէյման պէյի Սալիսէի ատիճանները տրուեցան։

Վահ. Սուլթանը այս անգամ ալ թանկագին նուէրներ ըրաւ Երլոբզի բարեգործական չուկային։

Սելանիկէն 210 օսմ. ոսկի զրկուած է նոյն չուկային իբրեւ առաջին մաս կատարուած հանգանակութեան։ Բարեգործական չուկային յանձնախումբը ստացաւ նաեւ 8500 դրշ. Իզմիրէն և 4000 դրշ. Էսքէ-ի-չէն։

Մ. Գոմանտինկէս ալ Սելամլըգի քայլերգէն 100 օրինակ նուիրած է։

Իգպամ կը գրէ թէ ճավաի ինչպէս նաեւ երկրագործներ վրայ գտնուող բոլոր իսլամները որ բարոյապէս կապուած են Պալիֆայական Գահուն, հանգանակութեանց ձեռնարկած են ի նպաստ Երլոբզի բարեգործական չուկային։

—Արուեստագէտներու յանձնախումբ մը մտերս Բիոս պիտի մեկնի քննելու համար կղզին նաւահանգստին և քարափներուն աւարտած մասերը։ Այն յանձնախումբը կը բաղկանայ հետեւեալներէն. երկրաչափ Մ. Ռիվէ, Զէրբէզեան և Շեվքէթ էֆ.ները և ընկերութեան կառավարական ներկայացուցիչ Սալահէտտին պէյ։ Նաւահանգստին և քարափին չինուած մասերուն — որոնց մէջ են նաեւ մաքսատան չէնքերը—բացումը պիտի կատարուի Վահ. Սուլթանին գահակալութեան տարեդարձին օրը։ Արարողութիւնը տեղի պիտի ունենայ քարափին աւարտած մասին վրայ որ 150 մէթր երկայնութիւն ունի։

—Իզմիրէն կը գրեն օգոստ. 8 թուականով.—Կառավարութեան կողմէ զրկուած Ալաչէհիր—Ուշչաղ երկաթուղւոյ գծին քննիչ յանձնախումբը վաղը հոս կը սպասուի։ Եթէ քննութեան արդիւնքը նպաստաւոր ըլլայ, գիծը պիտի բացուի յառաջիկայ սեպտ. 1ին։

Երկաթուղին երեք մասերու բաժնուած է. առաջինը կ'երկարի Ալաչէհիրէն Էլվանլար, երկրորդը Էլվանլարէն Ուշչաք և երրորդը Ուշչաքէն Գարահիսար։

Կառավարութեան և ընկերութեան միջեւ գոյացած համաձայնութեամբ այս բաժանումներէն իւրաքանչիւրին բացումը հետզհետէ պիտի կատարուի։ Առաջին գծին չինութիւնները ամբողջովին կատարուին Հոկտեմբեր 30ին իսկ երկրորդին չինութեան թերութիւնները տասնըվեցնդ օր յետոյ։ Ուշչաքի բնակիչները, երկաթուղիին օգուտները վարկեան առաջ վայելելու համար, հանրագրութիւն մը զրկած են կառավարութեան խնդրելով որ Էլվանլար Ուշչաք գիծը Ալաչէհիր-Էլվանլար գծին հետ բացուի։ Եթէ ընդունուի իրենց խնդիրը, ինչ որ կը յուսացուի, Ուշչաքի և իր շրջակայքերուն ճոխ արտադրութիւնները պիտի կրնան Սեպտեմբերի կիսուն Իզմիրի հրապարակը գտնուիլ։

Ուշչաղ-Գարահիսար գծին աշխատութիւնները երկու ամիսէն ամբողջովին կը լրանան։

Կըսուի թէ Իզմիր-Գասապա երկաթուղիի ընկերութիւնը արտօնութիւն խնդրեր է կառավարութենէն նոր գիծ մը չինել ու Սամաէն մինչեւ Բանտէռմա, իբր 180 քիլոմէթր երկայն։

—Եւրոպայի մէջ ցարենի գինը կը շարունակէ բարձրանալ։

—Մ. Լէոնթիէֆ որ Հապէշստանի Մենելիք կայսեր նուէրները պիտի յանձնէ Վահ. Սուլթանին, այսօր արեւելեան ճեպընթացով Պոլիս կը հասնի։

—Պերգ էֆէնտի, կիլոմ և Վէսիլէ Նէռբէ թարգմանաւերուն նորոգութիւնները աւարտած ըլլալով աւազանէն դուրս հանուեցան։

—Միւլքիյէ վարժարանին այս տարուան չրջանաւարտներէն Սիրոդի Մէհմէտ էֆէնտի Սեկանիկի կուսակալին կցորդ նշանակուեցաւ։

—Աֆիոնի լրագրին խմբագրապետ Մէհմտի պէյ Խոշրեւ անուն Պարսկերէն թերթի մը հրատարակութեան արտօնութիւնը ստացած է։

—Մախսուսէի Մոռպանէա չոգենաւը նախընթաց օր Տարտանելէն Պոլիս ժամանեց 170 ծովային զինուոր բերելով։

—Երկուշաբթի օր վառնէն 10 տնուոր (50 հոգի) Իսլամ գաղթականներ Պոլիս եկան։

—Արեւելեան երկաթուղիներու ընդհ. քննիչ հանգուցեալ Մ. Բալօսի յաջորդեց Մ. Ժաք Միւլլէր։

—Տիարպէքիրի կուսակալը, որ քննական պատոյտի համար Մարտին գացած էր, յաջողեցաւ հաշտութիւն գոյացնել Շէրնագ և Սիլվէյի ազգաներուն միջեւ որ ժամանակէ մը ի վեր թշնամացած էին իրարու հետ։

—Պոլսոյ Եղեռնագատ Ատեանը երկուշաբթի օր ցկեանս տաժանակիր աշխատութեան դատապարտեց Օռաս, Աւետիս, Օհաննէս և Օռասի գրագիր Լէոն անուն անձերը որ Օռասի տունը կրակի տուած էին։

—Երկուշաբթի առաւ. ժամը 10ին Եէնիգաբուի Բեաթիպ Մուսիհէտտին թաղը կօչկակար Եօրկիի տունէն հրդեհ ծագելով, տանը մէկ քանի մասերը այրեցան։

—Անցեալները Մամուրէթիւլազիզի մեսաքսի զօրձարանին մօտէն մարդու մը դիակը գտնուեցաւ։ Ոստիկանութիւնը քննութիւններ կը կատարէ ճանչնալու համար սպանուողը և սպանիչը։

—Իսկիշեհիր, Իճատիյէ թաղը բնակող ոսկերիչ Միհրան, կիրակի գիշեր վեճի կը բռնուի իր Տօմիլէ անուն յոյն հմանուհիին հետ. Տօմիլէ չափէն աւելի սրտնեղած՝ տանը վերի յարկը սենեակ մը կելլայ և ատրճանակի հարուածով ինքզինքը փորէն կը վիրաւորէ և ստացած վէրքէն երեք ժամ յետոյ կը մեռնի։ Ոստիկանութիւնը Միհրանը ձերբակալելով հարցաքննութեան ենթարկած է։ Վէճին չարժառիթը հագուստի խնդիր մըն է եղեր։

ԱԿՌԱՆԵՐՈՒ ԿԱՐԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆԸ.—Ակռաներու չգոյութիւնը կը վնասէ արտասանութեան և դէմքը կը տգեղցուցնէ։ Առանց լաւ ակռաներու բնաւ կատարեալ ծամողութեան չկայ, առանց կատարեալ ծամողութեան՝ բնաւ կատարեալ մարսողութիւն չկայ, առանց մարսողութեան չկայ սնունդառութիւն, առանց սնունդառութեան չկայ առողջութիւն, և առանց առողջութեան ի՞նչ է կեանքը.—Ուրեմն խորհուրդ կուտանք ատամնաբոյժ դիմել Տքթ. Պաբի, միակ ատամնաբոյժն որ երկու անգամէն կրնայ տեղը դնել ելրերուն և անարմատ ակռաներն, արհեստական ամենաազդեցիկ ու ամենահաստատուն ակռաներ պատրաստել առանց քիմքի, կեռերու, զսպանակներու և այլն, որը լաւ արտասանութեան հետ կատարեալ ծամողութիւն կապահովեն։

Ամենէն փափուկ, ամենէն ջղային անձինք կրնան կատարեալ ապահովութեամբ դիմել Տքթ. Պաբի՝ լիովին գոհ մնալու համար։ Արդէն, իրեն դիմողը լապէս գոհ մնալէն ետք միայն ստակը պիտի վճարէ։

Ամեն օր կը դարմանէ ժամը 9էն (Ը.Ե.) մինչեւ իրիկուան 5, Բերա, Ֆրանսական դեսպանատան դէմը, 374 թիւ տունը։

ԼՈՆՏՈՆ ԷՇՈՒՐԷՆՍ ԳՕՌԲՕՌԷՇԸՆ

Լոնտոն 6 օգոստոս 97

Պատիւ ունինք ծանուցանելու Ձեզ թէ տնօրէնները յանձնարարեցին ՊՊ. ՃՕՆ ԹՕՄՍԸՆ ԵՒ ՈՐԴԻՔ տան իբրեւ իրենց ներկայացուցիչները գործել, փոխանակ ՄԱԼԹԱՍ ԵՒ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ որ հրաժարած են։

Յուսալով որ, Տէր, պիտի չարունակէք պատուել մեզ Ձեր վստահութեամբ, խնդրենք, ընդունեցէք մեր յարգանաց հաւաստիքը։

Քարտուղար

Դ. Ա. ՏԱՆԹՕՆ

Տ. Կ.Պոլիս 6 օգոստոս 97

Պատիւ ունինք տեղեկացնելու Ձեզ թէ ԼՈՆՏՈՆ ԷՇՈՒՐԷՆՍ ԳՕՌԲՕՌԷՇԸՆ ընկերութեան գործակալ կարգուած ենք և կը յուսանք թէ պիտի բարեհաճիք պատուել մեզ Ձեր վստահութեամբ։

Ընդունեցէք մեր խոնարհ յարգանքները

5—10 ՃՕՆ Ռ. ԹՕՄՍԸՆ ԵՒ ՈՐԴԻՔ

Վանկուվեր

ՂԱԼԱԹԻԱ, 12 Օգոստ. 97 ժամ 9 ½

Օսմ. Բանքայիտ	դրշ.	24—
Բլժիի պարտաթուղթ	լիրա	16—
Բումելիի երկաթուղի	ֆրգ.	115—08
Օսմանիէ	»	406—
Բոլորիթէ	»	462—
Բարափներու պարտաթղթ.	»	463—
Թրամուէյի բաժնեթուղթ	լիրա	6—90
Օսմ. Ապահով. Ընկ.	»	4—17

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՑ	Դրշ.	Բր.
Մէճիտիէ	108—	5
Մէճիտիէ	98—	20
Մանր արծաթ	103—	20
Անգլիական ոսկի	109—	37
Գաղդիական »	87—	12
Գրիմից	51—	8
Բուպլ Թղթադրամ	8—	59

Ա Զ Դ

Հանրային Պարտքի անօրէնութիւնը կը ծանուցանէ Պրուսայի Շերամաբուծական վարժարանի ուսանողներուն թէ այդ հաստատութիւնը պիտի վերաբացուի յառաջիկայ 10|22 սեպտ. 1897 և դասերը պիտի սկսին յաջորդ օրը։

Հետեւաբար կը հրաւիրուին Ա. և Բ. կարգի ուսանողները, յիշեալ թուականին ներկայ գտնուիլ Պրուսայի Շերամաբուծական վարժարանը։

ԲԷՐՈՒԹԷՐ

ՄԵԼԷԲՈՆ Կ. ՄԵԼԷԲՈՆԵԱՆ

Վերջին Նորաշէն-ուրիանց հաշիւար Մառնուգիւ մալայարդար կանանց

Որ համբաւաւոր սափրիչ և վարսայարդար Իզմիրի քով Եօթը տարի աշխատած է, այս անգամ խանութ մը բացած է Բերա, Մեծ Փողոց ճիշդ Տէօրթ Եոլ Ագզի, թիւ 461։ Թէ արք և թէ կանայք, մանաւանդ այս վերջինը, որոնք երեկոյթի մը կամ պարահանդէսի մը մէջ վերջին նորաձեւութեամբ և խիստ ճոխ յարդարուած մազեր կը փափաքին ունենալ, պէտք է դիմեն վերոյիշեալ սափրիչին։

ՋԵՐՄԱՄԱՐԶՈՒԹԻՒՆԸ (պէլսոզո-գլո-զո-)

Կարճ ժամանակի մէջ հիմնապէս բուժելու համար

Հիւանդութեան սկսած ատեն պէտք է անմիջապէս առնել Անթի պլէնէօ- (Anti-Blennorr) դեղահատներէն, որոնց անմիջական ազդեցութիւնը անհամար փորձերով հաստատուած է երեւելի բժիշկներու կողմէ։ Անթի-պլէնէօ-ը զուտ բուսեղէններէ բաղադրուած ըլլալով, ստամոքսը չը խանգարելէ զատ հիւանդին այժ ու կորով կուտայ և ամորձիքներուն առողջութիւնը կապահովէ։ Անթի պլէնէօ-ը որ ճամբորդութեան մէջ ալ դիւրաբեռ կը գործածուի՝ 1881ի Լոնտոնի յուշահանդէսէն արծանէաց վկայականով գնահատուած է. մինակ կեդրոնատեղին Կ. Պոլիս Հաւիտիէ Թիւրպէսիին դէմ Պ. Ն. Քանչիւքի անդղիական դեղարանը։ Թիւ 190

ՍԳՈՂԻ ՄՕՌԻ ՁԿԱՆ ՕՇԱՐԱԿ

Երլոբզ, Կ. Պոլիս, 13 դեկտ. 1888

Պարոնայր Ազգ եւ Պուն,

Կը ցաւիմ որ պաշտօնական դիրքովս կարող եմ փորձեր ընել, այլ համայն ուրիշներուն փորձերուն եւ այն բժշկաց որոց պաշտօն յանձնեցի փորձել գայն մեր հիւանդանոցս մէջ, կը այտարարեմ որ մեր Մօրիս ծկան իւղն իր այս վիճակին մէջ դիւրաւ խմուելով եւ մարսուելով, կը համապատասխանէ այն յատկութեանց զորս ախտաբուժական զիտութիւնն ի վաղուց անտի ուսած է, մասնաւորապէս այդ յաջող պատաստութեան մէջ։ ՏՐ. Ս. Ս. ՄԱՎՐՈՅԵՆԻ ՓԱՇԱ

Բժիշկ Վահ. Սուլթանի

PHŒNIX FIRE OFFICE

ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՍՈՅԹ Անգլ. Ոսկի 1,000,000

ՖԻՆԻՔՍ

Հիմնեալ Ի Լոնդոն յամին 1782

ՖԻՆԻՔՍ, հիմնեալ աւելի քան մի դար առաջ, սոսկ հրդեհի ապահովագրութիւն մ'է՝ որոյ բաժնետէրք Անգլիոյ ամենահարուստ և հանրածանօթ դրամատէրեր են՝ ունենալով անսահման պատասխանատուութիւն։

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութեան աշխարհահռչակ առատաձեռնութեան մի գլխաւոր ապացոյցն է 20,000,000 Անգլիական ոսկւոյ գումարն զոր ցարդ վճարած է հրդեհի զնասներուն համար։

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութիւնն կ'ապահովագրէ ընդդէմ հրդեհի և կայծական՝ կալուածք, կարասիք և ապրանք՝ յոյժ նպաստաւոր պայմանօք և միջնորդութեամբ ստորագրելոցս, որ ունիմք լիազօր իշխանութիւն կարգադրելու անմիջապէս մեր ապահովագրելոց կրած զնասները։

Հ. ՍՈՒԱՆ և ԸՆԿ. ընդհ. գործակալք Կ.Պոլսոյ, Պուլկարիոյ և Սեւ Ծովու Ֆլեբաց, Ղալաթիա, Պանք Օթոմանի վարի քովը Վիթալիս խան, գետնայարկ թիւ 1։

HAMBURG MUNICH UNITED

ՀԱՄՊՈՒՐԳ ԵՒ ՄԻՒՆԻԽ

ՄԻԱՑԵԱԼ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Դրամագլուխ	ֆռանք	14,500,000
Գահեստի գրամ	»	21,173,000
Տարեկան հասոյթ	»	44,820,000

Ընկերութիւնքս ՓՈԽԱԴԱՐՁ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՄԲ կ'ապահովագրեն մթերանոցներ և տեղութիւններ և սոցա մէջ գտնուած վառօդներ և կարասիներ խիստ չափաւոր սակա՝ով

Լիազօր Ներկայացուցիչ Ս. Գրիգոր

572

ԳԱՌԼԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ. Պոլիս, Պահկէ—Գաբու, Անանիատիս խան. 12, 13, 14

ԼՈՆՏՈՆ ԵՒ ԼԱՆՔԱՇԻՐ

ՀՐԴԵՀԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿ.

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1862Ի Ն

ԴԱՄԱԳԼՈՒԽ 2,127,500 ԱՆԳԼ. ՈՍԿԻ

ԳՈՐԾԱԿԱՏԱՐ ՈՒՕԼԴԷՐ ՁԻՆՁԻԼ

Հելուէկ Խան, Թիւ 2—3, Վօյվոդա փողոց, Ղալաթիա

Առաջնակարգ Ընկերութիւն մ'է սա, իր առատաձեռնութեամբ, ճշդապահութեամբ և պատուաւորութեամբ համբաւաւոր։

ՔՆՆԻՉ ԹԷՈՏՈՐ ՍԹԷՖԱՆՈՒ

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՑՐԻՑԷ

ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿԸ

1897 Յունիս 14էն սկսեալ մինչեւ ցնոր ծանօրինութիւն

(Բոլոր ՀԷՐԼԷ ՕՐԵՐԷՆ) Ն-ԲՈՊԱԼԻՆ ԵՂԵՐԷՆ

ԿԱՄՈՒՐՋ ԷՄՈՂ ՇՔԵՆԱՒՈՒՑ ԷՐԵՒԵԼԻՔՆԵՐ

Ժ. Վ.		Թ.
10 50	Ր. Ա.Դվ. Ենմ.Մզպ. Պէօյթ.Թրպ. Ենք. Պօյճ. Ր.Հիսար պիտի հաղորդակցի	37
12 5	Ենմ. Մէգ. Պէօյ.Քիրէճ-Թրպ. Ենք. ՍՔՆ. Մրկ. Ր. Հիսար պիտի հաղորդակցի	40
1 —	Ենմ. Մզպ. Պէօյ. Թրպ. Պէյր.Բշ. պահ. Զպգ.Գնլ Ա, Հսր. Գնտ. Վնք. (Վնք. հաղորդակցելով Ուր-ները Զնկ- Պէյլ- Գզկ- Պէշիքթաշ)	45
1 15	Ենմ. Մզպ. Պէօր. Թրպ.Ենք. (Ենք. պիտի հաղորդակցի) Պէշիկ.	39
2 10	Ենմ. Մէգ. Պէօյ. Թրպ. Ենք. Միրկ. Ր. Հիս. Զէպէք պիտի հաղորդակցի	43
2 30	Ենմ. Մէգ. Պէօյ. Թրպ. Պէյգ. Բշ, պահ. Զպգ. Գնլ. Ա. Հ. Գանտ. Պէշ. (Ա. Հիս. պիտի հաղորդակցի Ուր.ները 2.40ին Վնք. Զէնկ. Պէյլ. Գուզկունճուկ)	37
2 50	Ր. Ա. Գվ. Ենմ.Մէգ.Պէօյ.Թրպ.Ենք.ՍՔՆ. Մրկ. Պօյճ.Ր. Հս. Պէպ. Պշք. (Պէպէքի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի Ուրբաքները Արն. Գրչ. Օրթ. Պէշ.	44
4 15	Ենմ. Մէգ. Պէօյ.Թրպ. Ենք. Խաթ.Միր. Պօյ. Ր. Հիս.Պէպ.Պշք. (Պէպ պիտի հաղորդակցի ուրբաքները Արն. Գրչ. Օրթ.	40
5 45	Ենմ. Մզպ. Պէօյթ. Թրպ. Պէյգ. Ենք.ՍՔՆ.Գնլ.Պօյճ. Ր.Հս. Պէպ. Արն. Գրչ. Օրթ.Պէշ.	21
7 —	Ենմ.Մէգ.Պէօյ. Թրպ. Պէյգ. Ենք. Մրկ.Ր. Հս. Պէպ. Արն. Գրչ. Պէյլ. Օրթ. Պէշիք. (Պէյգզզ Զիք-զաք շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի)	19
8 15	Ա.Ր. Գվ. Ենմ. Մզպ.Պէօյ. Թրպ.Ենք.ՍՔՆ. Պօյ.Ր. Հիս.Պէպ. Արն. Գրչ.Օրթ. Պէշ.	43
10 15	Ենմ. Մզպ. Պէօյ. Թրպ. Ենք. Մրկ.Ր.Հ. Պէպ.Արն. Սրթ.Պշք. ուր.ները Պէյգ.	33

Այէն ուրբաթ երեկոնները ժամը 11ին Մզպ.էն շոգենաւ մը ելնելով Պէօյ.Թար.Ենք.Միրկ.Ր.Հիս. Պէպ.Արն.Օրթ.Պէշիք. հանդիպելով կամուրջ պիտի իջնայ։

ԵՆԻՆՊԷՆԷՆ ԿԱՄՈՒՐՋ ԷՄՈՂ ՇՔԵՆԱՒՈՒՑ

11 5	Ենք.ՍՔՆ.Մրկ.Պօյճ. Ր.Հ. Պէպ. Արն. Գրչ. Օրթ.Պշք.	38
1 45	Ենք.ՍՔՆ.Մրկ.Պօյճ.Ր.Հ.Պէպ.Արն.Գրչ.Օրթ. Պշք.	18

ՊԷՊԷՔԷՆ ԿԱՄՈՒՐՋ ԷՄՈՂ ՇՔԵՆԱՒՈՒՑ

11 —	Պէպ.Արն.Գրչ.Օրթ. Պշք.	19
11 30	Պէպ. Արնվ. Գրչ. Օրթ. Պէշ.	38
12 —	Ր.Հ.Պէպ.Արնվ.Գրչ.Օրթ.Պշ.	21
12 50	Ր.Հիս. Պէպ • Արն • Գրչ • Օրթ • Պէշ • Գպ.	19
1 35	Պէպ. Արնվ. Գրչ, Օրթ Պշք.	34
2 15	Պէպ. Արն. Գուր. Օրթ. Պէշ.	18
3 5	Պէպ.Արն.Գչ.Օթ.Պշք.	23
4 —	Պէպ.Արն.Գուր.Օրթ.Պէշ.Գպ.բացի ուր.	18
4 40	Պէպ • Արն • Գուր • Օրթ • Պէշ •	45
5 15	Պէպ.Արնվ.Գրչ.Օրթ.Պշք. բացի ուր.է	34

Ա.Հ.ԼԱԿԱՆ ԵՂԵՐԷՆ ԿԱՄՈՒՐՋ ԷՄՈՂ ՇՔԵՆԱՒՈՒՑ

11 —	Գնտ-Վնք-Զնկ-Պէյլ-Գզկ-	33
11 15	Պէյգ-Բշպ.Զպգ-Գանլ-Ա-Հիս- Գնտ- Վան. Ուրբաքները Զնկ- Պէյլ- Գզկ. Պէշ.	44
11 50	Պէպ. Վնք- Զնկ- Պէյլ- Գզկ- Պշք- բացի Ուրբաքէ	34
12 5	Պէյգ. Բշպ. Ենք, Զպգ.Գնլ. Պօյճ • Ր.Ա.Հիս Գնտ • Արն • Վան • Զէն • Պէյլ-Գուզ-Պէշ-	23
12 40	Ա. Հիս. Գնտ. Վան.Զէնկ.Պէյլ.Գուզ.Պէշ.	33
1 10	Վնք. Զէնկ, Պէյլ։ Գզկ. Պէշ.	23
1 30	Պէյգ. Բշպ. Զպգ. Գանլ, Ա. Հիս. Գնտ. Վնք. [Վնք. շոգ. պիտի հաղ • ուր-ները Զէնկ. Պէյլ. Գզկ. Պէշ.	45
2 10	Վան. Զէնկ. Պէյլէրպ. Գուզկ. Պէշ. Գպշ. բացի ուրբաքէ	21
2 55	Վնք. Զնկ. Պէյլ. Գզկ. Պշկ. բացի ուր.	33
3 —	Պէյգ • Բշպ • Զպգ • Գնլճ • Ա • Հ • Գնտլ • Պշք • (Ա • Հ • պիտի հաղորդակցի) ուրբաքթ օրերը Վնք Զէնկ. Պէյլպ • Գզկ • Պշք •	37
3 30	Ա • Հ • Գնտլ • Վնք • Զնկ • Պէյլպ • Գզկճ • Սկիւտ. բացի ուրբաքէ	39
4 30	Պէյգ.Բշպ.Զպգ.Գնլճ.Ա.Հս.Գնտ. (Վնք.էն կը հաղորդակցի) Ուրբաքները 4 45ին Մէգ.էն Պէօյ. Թրպ. Զնկ.Պէյլ.Գուզ.Պշք.	38
5 10	Վնք.Զնկ.Պէյլ Գզկ.Պշք-	39
7 30	Պէյք. Բշպ. Ենք.Զպգ.Գնլճ.Մրկ. Ր.Ա.Հս-Գնտլ- Պէպ.Արն.Վնք,Զնկ-Պէյլ-Օրթ.Գզկ- Պշք. հինգշաբթի օրերը Օրթ.Պշք. հաղորդակցի զատ Իւսկիւտար ալ պիտի հանդիպի	23
9 —	Պէօյթ-Թրպ-Պէյգ.Բշպ.Զպգլ.Գնլ.Ա.Հ.Գնտ. Վն. Զնկ. Պէյլ. Գզկ. Իւսկ.	18
9 30	Գնտ- Արվ. Զնկ. Պէյլ. Իւսկ. բացի ուր.	34
10 15	Պէյգ-Ենք-Գնլճ-Ա-Հ-Զնկ-Պէյլ.Պշք.բց-ուր	38
10 20	Ա.Հս.էն ուղ.կամուրջ ուր.օրերը10 50ին	45
10 35	Գուզկ. (բացի Ուր.	42
11 —	Գզկ.էն ուղղակի կամուրջ բացի Ուր.է	19
11 10	Վնք.էն » » » »	21

Ամէն ուրբաթ ժամը 10 40 ին Մզպ. շոգենաւ մը ելնելով կամուրջ պիտի իջնէ հանդիպելով Պէօյ. Թար • Պէյգ • Բշպ • Զպք • Գանլ • Ա.Հ • Գանտ-Վան. Զէնկ • Պէյլ • Գուզ • Իւսկ •

(Բոլոր ՀԷՐԼԷ ՕՐԵՐԷՆ) ԿԱՄՈՒՐՋԷՆ Ն-ԲՈՊԱԼԻՆ ԵՂԵՐԷ+ ԵՐԵՒԵԼԻՔՆԵՐ ՇՔԵՆԱՒՈՒՑ ԺԱՄԵՐԸ

12 45	Պէշ. Օրթ- Արվ. Պէպ. Ր.Հիս. Մրկ.Ենք. Թրպ. Պէօյ. Մզպ. Ենմ.ուրբ. Պէյգ.	37
2 30	Պշք.Օրթ.Գրչ.Արն.Պէպ.Գնտ.Ա.Ր.Հս.Պօյճ. Գնլ.Զպգ.Ենք. Բշպ. Պէյգ. բացի Ուր.	23
11 15	Գապ.Պշք.Օրթ.Գրչ.Արն.Պէպ. Ր.Հ.Պօյճ. Ենք.	18
11 45	Պշք.Օրթ.Գրչ.Արն. Գնտ-Ա- Հս.	19
12 15	Պշք.Օրթ.Գրչ.Արնվ.Պէպէք.	33

ԿԱՄՈՒՐՋԷՆ Ա.Հ.ԼԱԿԱՆ ԵՂԵՐ+ ԵՐԵՒԵԼԻՔՆԵՐ ՇՔԵՆԱՒՈՒՑ ԺԱՄԵՐԸ

12 —	Ուղղակի Գանտիպլի	34
1 —	Պշք • Գզկ • Պէյլ. Զնկ • Վնք.Գնտ • Ա.Հիս. Գնլ • Զպգ • Բշպ • Պէյգ • Մզպ.Գավազներ	44
1 20	Պէշիք,Օրթ.Պէյլ-Զէնկ.Վնք. բացի ուրբ •	21
2 50	Իսկ.Գզկ.Պէյլ.Զէնկ.Վնք.Գնտլ.Ա.Հ. Գնլճ. Զպգ. Բշպ.Պէյգզզ ուր. Թրպ.Պէօյ.Մզպ.	38
2 40	Ուղղակի Ա.Հիս. բացի ուրբաքէ	39
4 20	Պշք.Օրթ.Պէյլ. Զնկ.Վնք. (ուր. Պէպէք	4
1 40	Ուղղ. կի Վանիքէօյ բացի ուրբաքէ	39
8 35	Պշք.Գզկ.Պէյլ.Զնկ.Վնք.Գնտ. ուր.8 45ին Ա.Հիս Գնլճ.Զպգլ.Բշպ-Պէյգ. Պէօյ. Մզպ.	34
9 —	Պէշիք. Գնտ. Ա. Հիսար Գնլ. Զպգ. Բշպ. Պէյգզզ բացի ուրբաքէ	38
9 30	Պշք.Գզկ.Պէյլ. Զէնկ. Վանք. Գնտ. Ա.Հ. Ուրբ. օրերը 20 վայրկեան վերջը	45
10 15	Իւս, Գուզկ. (բացի ուրբաքէ)	42
10 20	Պէշք. Գնտ. Ա.Հս.Գնլ. Զպգ.Բշպ. Պէյգ. Մէգ. Ր.Ա. Գավազներ	39
10 30	Պշք. Պէյլ. Զէնկ. Վնք. Ուրբ. օրերը 20 վարկեան վերջը Գպ.Գզկ. Գնտ. Ա.Ր.Հս. Պօյճ.Գնլճ,ենք.Բշպ-Պէյգ.	21
10 40	Իւսկտ.Գզկ. (բացի ուրբաքէ)	41
11 —	Պէշ.Գզկ.Պէյպլ. Զնկ.Վանք.Պէպէք բացի ուրբաքէ	34
11 20	Գնտ.Ա.Հս.Գնլ. Զպգ.Բշպ. Պէյ. ուրբաք օրերը Գուզկուճուզ	44
12 —	Պէշ • Գուզկ • Պէյլ • Զէն • Վան • Արնվ.	21

COMP. RUSSE DE NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբթուան երթեւեկութիւնք

Բշ. 11 23 Ոտէսայի սուրհանդակ, ժամ 2ին յետ միջօրէի։

Դշ. 12/24 Ալեքսանդրիոյ ուղղակի սուրհանդակ ժամ 2ին յետ միջօրէի, Պիրէոնի ճամբով

Դշ. 13 25 Մուրհանդակ զէպի Փոքր-Ասիոյ նաւահանգիստները մինչեւ Պաֆում, առաւօտեան ժամը 11ին։

Դշ. 13 25 Մեվասսարոյի սուրհանդակ, առաւօտ ժամ 8 ին։

Եշ. 14/26 Ոտէսայի սուրհանդակ, ժամը 2ին յետ միջօրէի։

Ուր 15,27 Աղեքսանդրիոյ Սուրհանդակ, հանուն Սուրիոյ նաւահանգիստները երկու շաբաթը անգամ մը ժամը 4ին։

ԱԶԴ. — Օգոս, 12 24, երեքշաբթի օրը Կ. Պոլսէն զէպի Սուրիոյ նաւահանգիստները մեկնող ուղեւորը Զմիւռնիոյ մէջ պիտի հանդիպին Թրէբօլի, Պէյրութ, Եաֆա եւ Բոր-Սայիտ գացող շոգենաւին 53%

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱԵՑ Ա Ն ԵՒ ՄԱՐՈՒԲԵԱՆ

Ն. ԲԱՓԻ ԵՒ ԸՆԿ

Մարսելիոյէ և Պոլսոյ միջև-կանոնաւոր ճանապարհ

Բարիզ-Լիոն-Մարսիլիոյ երկաթուղեաց ուղեւորութիւնն ի միասին առնելով,

Ա. կարգ 245 ֆրանք

Բ. » 175 »

Ուղղակի և արագ ուղեւորութեան Նաւուղղէքի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատար ԹԻՄՈԹԷ ԲԸՊՈՒԼ

575 Մահմանէ փողոց թ. 10

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Հէվրբօ-լէ, Պօրդոյէ, Մէյջիլբակէ և Մէ- Ծովի ՀՅՕՂ- ԲՈՆՈՂ ՇՕՂԵՆԱՒՈՒՑ

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թ. ՀՕ
Բամէէս	3000	Թիպս	2500
Անպիս	3000	Նէբթիս	2400
Թէյպրը	3000	Օսայրիս	2250
Թեանորուս	3000	Թէբա	2250
Ֆարոս	3000	Մֆինբս	2000
Օսմանլի	3000	Կասբրնի	1500
Մարիոթիս	2500	Կիւլէն	1500

Դիմել առ Ժ. Վ. ՎԻԹՕԼ և ԸՆԿ

Ուիթոլ խան

ՃԷՕՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ.

568 31, ՃԷյմս Սդրիդ Լիվրբուլ

ՏԱՐ ԻՒՍ ՍԷՆԱԻ ՕՍՄԱՆԻԷ

ՔէբէմԷ վէ Տօղրամա ֆապրիգա մայինտէն կէչմէ տէօշէմէլիքլէր վէ բէնտէլէնմիշ լամպալը յիյտէնէ գարբամալար. հէր նէվ բասա վէ գօլնուգ սիլմէլէր վէ գարու բէրվագլարը, վէ էպնիեէնրն իշ վէ տիշ ֆարթիքնա լազըմ օլան սիլմէլէր վէ օյմալար, տանմէլալար, տօղրամալար վէ դայրիհիմ. մէգքիւր ֆապրիգատա պուխսը մաքինալարը իլէ մունմազամ վէ նէվուսուլ տէստիկահլրտա իմալ օլունուպ, նէֆասէթ վէ գէրաֆէթը ֆէվգ էլատէսի իլէ պէրապէր, ըզգապէթ գապալ էթմէզ տէրէճէտէ էհվէն ֆիեաթլա ֆիրուխթ օլունմագտա տրը, միւբէյտաթը պալեատա կէօսթէրիլէն բէբէսթէ վէ տօղրամալարը իշլէնմիշլերի սահր մահալտէ ֆիրուխթ օլունան խամ քէբէսթէ ֆիեաթընտան տահա էհվէն սուրէթմէտ սաթըլմազտա տրը-

Մէգքիւր ֆապրիգատա դաեէթ ճէսիմ պիր քէբէսթէ տէբօգիթօսու տախի պուլունտուղունտան, էվ եարտրմազ արզու իտէնլէրին պէհէմմէհալ պիր տէֆա մէգքիւր ֆապրիգաեը գիեարէթ էթմէլէրի քէնտիլէրինէ եիւզտէեիւզ նիսպէթինտէ ֆահտլէրի օլաճաղը պէտէհի տիր.

Մէգքիւր ֆապրիգա կէօսթէրիլէն բլան վէ նիմմունէ իւզրէ էվ ինշասընը տախի թէահիւտ էտիւպ, մալ սահիպինէ ասլա զիեան կէօսթէրմէզ։

Պունլարտան մատէ հէր նէվ էլպիսէ վէ թահթա վէ պօեա ֆրընչալարը իլէ չամաշըր մանտալլարը տախի իմալ վէ ֆիրուխթ օլունուր. 514 16—52

EMULSION SCOTT

ՍԿՕԹԻ ՕՇԱՐԱԿԸ

Գործարանին նշանը

միակ միջոցն է որով կարելի ըլլայ խմել ձկան իւղն և իրօֆոսֆիթը։ Խիստ հաճելի է ճաշակելու և մարսողութեան կ'օգնէ։ Աչխարհի բոլոր բժիշկները ՍԿՕԹԻ ՕՇԱՐԱԿԸ կը յանձնարարեն բուժելու համար

ՀԻԻԴԱԽՏԸ, ԽՈՑԼԸ (սըրաճա), ԱՆԱՐԻՒՆՈՒԹԻՒՆԸ, ԾԻՐՈՒՄԸ, ՄԱՆԿԱՆՑ ՈՍԿՐԱԹԵՔՈՒԹԻՒՆԸ, ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՎԱՏՈՒԺՈՒԹԻՒՆԸ, ԹՈՔԻ ՏԿԱՐՈՒԹԻՒՆԸ, ՀԱԶԸ, ՀԱՐԲՈՒԽԸ, ՆԻՀԱՐՈՒԹԻՒՆԸ, և ՄԱՆԿԱՆՑ ՎՐԱՑ ՅԱՐՁԱԿՈՂ ԲՈԼՈՐ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ։

Կը ծախուի բոլոր դեղագործներուն և դեղավաճառներուն քով։

Գործակատար ի Կ. Պոլիս, ԷՀԱՄՄԻՐ ԵՒՔՀԱՒԻԲԵԼ

Արտօնատէր Կ. Ս ԻՒԹԻՒՃԵԱՆ